

Hvordan handtere at pålagte rehabiliteringer må skyves i tid på grunn av manglende ressurser

Et stort antall slutførte og NVE-behandlede revurderinger peker på behov for å gjennomføre tiltak for å møte damsikkerhetsforskriftens krav. Med en organisasjonsmessig gjennomføringskapasitet på ett til to damrehabiliteringsprosjekt per år kan det ta noen år å slutføre prosjektene.

Samtidig som porteføljen av damprosjekt er større enn noen gang, kraftpris og investeringsvilje lavere enn noen gang. Hvordan da optimalisere ressurser innenfor en forsvarlig ramme? Hvordan utarbeide planer for gjennomføring som også NVE kan godkjenne?

Det er VTFs erfaring at NVE har vist forståelse for utfordringen, og at en måte å løse det er ved å etablere en langtidsplan som kommuniseres til NVE. Planen bør omfatte hele porteføljen, og bør inneholde en **prioritering ut fra helhetsvurderinger rundt anleggenes klassifisering, tilstand og revurderingsresultater. Dernest må planen bli styrende for rekkefølgen på damrehabiliteringene fremover.** NVEs rapport 94/2015 *Klimaendringer og damsikkerhet: Analyse av dammers sårbarhet for økte flommer* gir delvis føringer for NVEs syn og forvaltning.

Etablering av langtidsplan:

- 1) Risikovurdere utførelsestidspunkt med hensyn til dammens klassifisering og tilstand. Hvilke damanlegg bør (ut fra en risiko- og sikkerhetsvurderinger) bygges om/rehabiliteres først?
- 2) Vurdere egen utførelseskapasitet
- 3) Tidsette, i prioritert rekkefølge, på bakgrunn av risikovurdering og utførelseskapasitet vurdert over
- 4) Innlede dialog med NVEs damtilsyn før plan sendes inn til NVE
- 5) Oversende plan til NVE. Dameiers (eventuelt også fagansvarliges) risikovurderinger og/eller vurdering av forsvarlighet knyttet til prioriteringene må fremgå av oversendelsen.

For øvrig:

Dameier bør tilstrebe å utfordre regelverket der hvor det finnes et potensiale for slikt. Forskriftens «pri» er å sikre liv og helse nedstrøms dammer og vassdragsanlegg. Dameier har, i samarbeid med rådgiver, et ansvar for å søke å implementere ervervet FoU-kunnskap og for å finne alternative løsninger hvor hensiktsmessig, og for å søke dispensasjon fra enkeltstående forskriftskrav når/dersom det er sikkerhetsmessig forsvarlig. Søknad om dispensasjon kan enten skje i forbindelse med revurdering, i forkant av detaljplanlegging eller sammen med teknisk plan.

Dameier vil også ha mulighet for å påklage vedtak. VTF vil imidlertid anbefale dameier å komme i dialog med NVE og finne hensiktsmessige løsninger *før* vedtak fattes. Dette som følge av det er en langt mer omfattende prosess (juridisk og tidsmessig) å få omgjort enkeltvedtak gjennom klageadgangen.